



PREŠOVSKÁ UNIVERZITA v PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

UL. 17. NOVEMBRA 15, 080 01 PREŠOV SLOVENSKÁ REPUBLIKA

OPIS ODBORU HABILITAČNÉHO KONANIA A INAUGURAČNÉHO KONANIA

Názov odboru habilitačného konania a inauguračného konania	vedy o športe
Študijný odbor, ku ktorému je odbor habilitačného konania a inauguračného konania priradený	vedy o športe
Študijné programy 3. stupňa v odbore, ku ktorému je HIK priradený	športová edukológia
Študijné programy 2. stupňa v odbore, ku ktorému je HIK priradený	šport pre zdravie

Obsahové vymedzenie odboru habilitačného konania a inauguračného konania a zdôvodnenie jeho obsahovej blízkosti k študijnému odboru alebo študijným odborom, ku ktorým má byť priradený

Navrhovaný odbor habilitačného konania a inauguračného konania (ďalej "HIK") vedy o športe nadväzuje na tradíciu vysokoškolského vzdelávania vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia v relatívne samostatne vymedzených vedných odboroch športová kinantropológia, športová edukológia a športová humanistika. Chápanie výskumnej reality týchto študijných odborov a ich ďalší rozvoj a tvorba teórií vyžaduje multidisciplinárny prístup, ktorý predpokladá integráciu všetkých stránok realizácie športu. V globálnom ponímaní sú vedy o športe interdisciplinárnym vedným odborom zameraným na systematické štúdium ľudského pohybu, cvičenia a výkonu, ktorý integruje poznatky z lekárskeho, biologického, fyzikálneho, psychologického a sociálneho vied.

Pri vymedzení obsahu pôsobnosti odboru pritom vychádzame z pojmu šport definovaného v Európskej charte o športe, ktorá uvádza že: "šport zahŕňa všetky formy telesných aktivít, ktoré prostredníctvom príležitostnej alebo organizovanej účasti vedú k preukazovaniu alebo zvyšovaniu telesnej zdatnosti a duševnej pohody, formujú sociálne väzby alebo umožňujú dosahovať výsledky v súťažiach na všetkých úrovniach".

Odbor HIK je obsahovo v súlade s kľúčovými tematickými oblasťami jadra študijného odboru vedy o športe, ku ktorému je priradený, pričom jeho vedecký výskum a implementácia v praxi sa zameriava na sledovanie:

a) Sociálnovedných aspektov študijného odboru: základných filozofických a historických poznatkov z oblasti športu, epistemológie a metodológie poznania, historicko-spoločenských súvislostí edukácie v športe, sociálneho vývinu a socializácie človeka či organizačných poznatkov riadenia športového hnutia a športu.



PREŠOVSKÁ UNIVERZITA v PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

UL. 17. NOVEMBRA 15, 080 01 PREŠOV SLOVENSKÁ REPUBLIKA

b) Pedagogických a psychologických aspektov študijného odboru: psychologických a biologických poznatkov vývinu človeka, biologických, motorických a fyzikálnych princípov pohybovej činnosti človeka, pedagogických a psychologických základov výchovy a vzdelávania v športe, teórie a praxe výchovy, vzdelávania a športovej prípravy, štrukturálnych, vývinových, systémových, diagnostických a didaktických poznatkov pohybovej činnosti z hľadiska vplyvu na formovanie osobnosti človeka.

c) Predmetových aspektov študijného odboru: biologického a motorického vývinu človeka, výberu talentov, periodizácie tréningového zaťaženia, didaktiky športu a tréningového procesu, základov metodológie výskumu v športe.

V súlade s vymedzením obsahu majú vedy o športe definované hlavné výskumné oblasti:

- Fyziológia záťaž – zameriava sa na sledovanie akútnych reakcií a adaptáciu na pohybovú aktivitu v rôznych populáciách.
- Biomedicínske základy športu a pohybovej aktivity – zahŕňajú výskum fyziologických, biochemických, genetických, imunitných a hormonálnych procesov spojených s pohybom, tréningom, výkonom a regeneráciou.
- Biomechanika - aplikuje princípy mechaniky na pochopenie a optimalizáciu ľudského pohybu.
- Motorické riadenie pohybu a motorické učenie – skúma nervovo-svalové riadenie pohybu, ako sa nadobúdajú, uchovávajú a menia motorické zručnosti
- Športová psychológia – sleduje a popisuje kognitívne, emocionálne a behaviorálne faktory, ktoré ovplyvňujú účasť v pohybových aktivitách a športový výkon.
- Športová výživa – študuje úlohu výživy v športovom výkone, regenerácii a adaptácii na tréningové zaťažovanie.
- Prevencia zranení, rehabilitácia a korekcia postúry a pohybových stereotypov - zameriava sa na identifikáciu rizikových faktorov vzniku zranení v športe a prostredníctvom športu, prípadne vznikajúcich z nedostatku pohybu, vývoj preventívnych stratégií a optimalizáciu protokolov návratu do tréningového eventuálne súťažného zaťaženia.
- Sociokultúrne a etické aspekty športu – zaoberá sa širšími spoločenskými, politickými a etickými rozmermi športu.

Vedný odbor, z ktorého vychádza predkladaný odbor habilitačného konania a inauguračného konania zahŕňa tak teoretický ako aj aplikovaný výskum s dôsledkami pre výkon elitných športovcov, verejné zdravie, rehabilitáciu a telesnú výchovu.

Vysokoškolskí učitelia a výskumní pracovníci fakulty realizujú výskumnú činnosť v oblasti vied o športe prostredníctvom domácich a zahraničných projektov, resp. grantov (<https://www.unipo.sk/fakulta-sportu/veda-a-vyskum/projekty/>). Vedecké výstupy realizovaných výskumov reflektujúce aktuálne vedecké poznanie publikujú vo svetových databázach Web of Science a Scopus. V kontexte poslania univerzity a fakulty tak predkladaný odbor habilitačného konania a inauguračného konania systematicky rozvíja poznanie a empirickú skúsenosť prepojenú na študijné programy šport pre zdravie (v dennej a externej forme štúdia, v II. stupni vysokoškolského štúdia) a športová edukológia (v dennej a externej forme štúdia, v III. stupni vysokoškolského štúdia), v ktorých má fakulta rozhodnutím Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo priznané práva na ich realizáciu bez časového obmedzenia.



PREŠOVSKÁ UNIVERZITA v PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

UL. 17. NOVEMBRA 15, 080 01 PREŠOV SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Osoby, ktoré majú zodpovednosť za rozvoj a zabezpečenie kvality odboru habilitačného konania a inauguračného konania

prof. PaedDr. Karol Görner, PhD.

prof. PaedDr. Jaromír Sedláček, PhD.

prof. Mgr. Wojciech Jerzy Czarny, PhD.

doc. PaedDr. Pavel Ružbarský, PhD., univer. prof.

doc. Mgr. Lenka Hnidková, PhD.